

DATUM: 2016-06-28

REGERINGSKANSLIET

VÅR REFERENS: DNR: 102-2016/2274

Utrikesdepartementet

ER REFERENS: DNR: UD2016/09273/IU

103 33 STOCKHOLM

REMISSYTTRANDE

Policyramverk för det svenska utvecklings-samarbetet (Dnr: UD2016/09273/IU)

Lantmäteriets remissvar

Det föreslagna policyramverket för svenskt utvecklingssamarbete pekar ut regeringens biståndspolitiska inriktning och förtydligar därmed regeringens ambitioner och avsikter i dessa avseenden.

Ramverket är en bred ansats, som både inkluderar de viktiga milstolparna antagna under 2015 om globala hållbarhetsmål, om utvecklingsfinansiering i Addis Ababa och om klimatavtalet i Paris, samtidigt som man vill utveckla samstämighetspolitiken (Politiken för global utveckling - PGU) till ett viktigt redskap att genomföra dessa långsiktiga åtaganden.

Det är bra att helhetssynen präglar dokumentet och att sambanden med övriga initiativ inom ramen för global politik för hållbar utveckling betonas. Lantmäteriet har inga ambitioner att kommentera detaljer i dokumentet, utan vill hålla remissyttrandet på en övergripande nivå.

Synen på fattigdom har vidgats till att inte bara räkna rent materiella tillgångar, utan omfattar också hela komplexet om ojämlik fördelning av resurser och möjligheter, förtryck och brist på respekt för mänskliga rättigheter samt socialt utanförskap, i synnerhet för kvinnor, barn och utsatta grupper.

I tider med globalt stark befolkningstillväxt, miljöhot och extrema klimatförändringar blir det än viktigare att värna om demokratiska grundvärderingar, miljön, våra livsbetingelser i övrigt och agera med konfliktförebyggande åtgärder samt humanitära hjälpinsatser. Som nämns i förslaget, så innebär detta, i en allt mer komplext sammankopplad digital värld, att utvecklingssamarbetet ställs inför nya utmaningar där vi tolkar att nyckelorden heter innovation, samordning och samverkan.

Lantmäteriet håller med om den problembild och de utmaningar som svenskt utvecklingssamarbete står inför enligt ramverket. Det är också glädjande att ramverket nämner att Sverige har en unik ställning i det arbetet, som genom vårt sätt att arbeta strategiskt och långsiktigt har skapat stort förtroende bland både samverkansländer och övriga aktörer.

Enligt Lantmäteriet är mark och fast egendom av fundamental betydelse för frågor som knyter an till fattigdomsperspektivet och utvecklade sociala trygghetssystem. Särskilt med tanke på ökande global befolkning och omfattande miljöförstöring och klimatförändringar blir lantmäterifrågor som handlar om tryggad rättighet och åtkomst till mark och byggnader, skyddande av viktiga naturmiljöer och effektivt utnyttjande av mark för samhällsbyggande och urbanisering av central betydelse.

Oavsett om det gäller urbana eller agrara miljöer, så är det viktigt att idkare, brukare och boende känner trygghet, delaktighet och möjlighet att påverka de egna förutsättningarna i sina närområden.

Sverige har onekligen ett högt internationellt anseende som en väl fungerande och demokratisk rättsstat där medborgaren i stort hyser tillit och trygghet till den offentliga förvaltningen och samhällsstyrningen. Ramverket understryker också att en inkluderande och hållbar samhällsutveckling ställer höga krav på en väl fungerande offentlig struktur, något som Lantmäteriet i egenskap av myndighet givetvis håller med om.

Ett långsiktigt institutionellt samarbete som inkluderar kapacitetsutveckling med motsvarande systerorganisationer i mottagarländerna borde därför vara av grundläggande betydelse för att bidra till byggande av hållbara och demokratiskt stabila samhällsstrukturer. Därigenom förbättras förutsättningarna för den fattige eller förtryckte medborgaren.

Det institutionella samarbetet mellan offentliga organisationer handlar inte enbart om ett tekniskt utbyte i hur man kan effektivisera formella processer och procedurer. En stor del av samarbetet innebär också förmedling av svenska värdegrunder om samhällsstyrningens mekanismer som långsiktigt kan ge nog så värdefullt bidrag i stärkandet av mottagarlandets organisationsstruktur. Därmed inte sagt att värdegrunderna introduceras okritiskt, utan formerna för samarbetet anpassas alltid efter det lokala sammanhanget och stärker därmed systerorganisations delaktighet, ägarskap och intresse av att styra och påverka samarbetet. Det är i sin tur en förutsättning för långsiktigt hållbar utveckling i perspektivet bortom biståndet. Om man därtill lägger den moderna informationsteknologins både utmaningar och risker med allt mer globalt övergripande sociala och professionella mönster, så förstärks behovet av institutionell kapacitetsutveckling till utsatta systerorganisationer.

Institutionell utveckling måste bedrivas i ett långsiktigt perspektiv för att ge avsedd effekt (som också påpekas i förslaget). Det handlar mycket om att bygga upp medvetande och acceptans om behov av förändringar inom organisationer och inom de politiska organ som styr verksamheterna, och inte minst ett fördjupat samarbete mellan skilda aktörer inom både offentlig förvaltning, med det civila samhället och med näringslivet. Den samordningen är nödvändig för att ge god service till enskilda medborgare.

Lantmäteriet har bedrivit långsiktigt samarbete i flera av Sveriges samarbetsländer, både som enskild aktör och även i ökande grad tillsammans med andra aktörer. Ett tydligt sådant samband finns i kopplingen till skattemyndigheter och beskattning av fast egendom, men även i samverkan med civilsamhällets organisationer för att stärka det lokala inflytandet i de lantmäteritekniska processerna och därigenom skapa både social och ekonomisk trygghet för medborgare med intressen i den fasta egendomen.

I ramverket nämns också samverkan och synergi inom utvecklingsarbetet. I det sammanhanget kan det vara värt nämna att Lantmäteriet har tagit initiativ till bildandet av ett nätverk mellan lantmäterimyndigheter i de nordiska länderna avseende just samverkan inom utvecklingsarbetet. Ett exempel på positiva effekter av sådan samverkan är hur svenskt bistånd (via finansiering genom Sida och genomförande av Lantmäteriet) bidrar med kapacitetsutveckling och stärkt offentlig förvaltning inom lantmäteriområdet bland systemmyndigheterna inom Balkanregionen. I samma region finansierar också Norge implementeringen av utvecklat IT-stöd som stödjer berörda organisationers förmåga att säkerställa införandet av de processer och metoder som arbetas fram i kapacitetsutvecklingsprogrammet.

De svenska myndigheternas erfarenheter inom detta ger onekligen Sverige komparativa fördelar och borde därför bättre kunna tas tillvara som ingångsparameter i såväl multilaterala som bilaterala program, där olika delar av den svenska offentliga förvaltningen samverkar och uppmuntrar sina systerorganisationer att koordinera samhällsstyrningen inom sina respektive ansvarsområden i syfte att nå samhälleliga nyttoeffekter.

Policyramverket nämner betydelsen av att stödja högre utbildning och forskning. Det är en grundläggande förutsättning för långsiktig hållbar samhällsutveckling, men samtidigt är det viktigt att framhålla betydelsen av bredare utbildningsprogram inom specifika områden för att medverka till kunskapsutbyte och stärka kapaciteten hos systerorganisationerna i mottagande länder. Lantmäteriet har tidigare genomfört sådana tematiskt inriktade kurser inom sitt ämnesområde med dokumenterat goda resultat.

Kurserna har dessutom ofta lett till ett djupare institutionellt utbyte med berörda organisationer i ett senare skede när deltagarna har gjort karriär i arbetslivet och vill återknyta kontakterna med Sverige. Lantmäteriet anser att just breda utbildningsinsatser för offentligt anställda i mottagarländerna är väl investerade medel som ger tydliga resultat både på lång och kort sikt. Det har i några fall dessutom utvecklats till breddat samarbete med länderna bortom biståndet, till gagn även för andra svenska aktörsgrupper.

Sammanfattningsvis tycker Lantmäteriet att förslaget till ramverk är bra. Det analyserar både grunden för svensk biståndspolitik och har en tydlig målbild. Det är dock viktigt att de mer operativa strategierna, som kommer att bygga på ramverket också genomsyras av samma intentioner och ambitioner.

Beslutande

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av divisionschefen för fastighetsbildning och ställföreträdande generaldirektören Anders Lundquist. I den slutliga handläggningen har även deltagit senior advisor Stefan Svenson och Lantmäteriets Tjänsteexports enhetschef Peter Wasström. Den senare har varit föredragande i ärendet.

LANTMÄTERIET

.....
Anders Lundquist

.....
Peter Wasström